

POVEȘTI PENTRU DIVERSITATE

Program de educație pentru
diversitate pentru grădiniță

Cea mai rea prințesă

A fost odată ca niciodată o prințesă care își aștepta prințul. Si prințul a venit, a dus-o la castel, i-a dăruit rochii, conduri și dantele. Ei, până aici seamănă cu orice basm. Dar printesa Suzi protestează: viața asta nu seamănă nici un pic cu visul ei. Pentru că într-o zi Suzi zărește pe fereastră un dragon înspăimântător. Și îl invită la ceai.

Această carte ne permite să vorbim cu copiii despre stereotipurile de gen.

#identitate, #acțiune

PRIVEȘTE CU ATENȚIE

Coperți vorbărețe

Scopul acestei activități este ca elevii să învețe să citească imaginile unei cărți.

Copiii:

- dau sens imaginilor din perspectiva cunoștințelor și experiențelor proprii;
- își dezvoltă spiritul de observație și imaginația.

În această activitate, ne vom concentra pe lectura coperților.

Începeți prin a le spune copiilor titlul cărții. Puneți-le următoarele întrebări pentru a le trezi curiozitatea despre povestea pe care o vor asculta. Este de asemenea ocazia ideală pentru a introduce și explica câteva cuvinte din vocabularul cărții: steag de luptă, armură, coif, scut, turn, gardian, goarnă.

Coperta 1

Ce vezi pe copertă?

Ce se întâmplă în această imagine?

Ce anume te face să spui acest lucru?

Ce îți place la imaginea aceasta?

Coperta 4

Ce mai descoperi despre poveste dacă te uiți la coperta 4?

Ce anume te face să spui acest lucru?

Ce ne spun cele două coperți despre poveste?

ÎNTREBĂRI MARI PENTRU COPII MICI

Intră în poveste

Scopul acestei activități este ca elevii să își dezvolte mai multe niveluri de comprehensiune a cărții prezentate.

Copiii:

- identifică elemente din textul lecturat;
- conectează două sau mai multe elemente din text;
- își folosesc cunoștințele și experiențele de viață pentru a da sens celor întâmplate.

Citiți cartea de la început la sfârșit, fără să întrerupeți lectura cu întrebări sau comentarii adresate copiilor. După lectură, puneți-le câteva întrebări generale și foarte simple, astfel încât să vă asigurați că au înțeles povestea.

Recitiți povestea/fragmente din poveste atunci când este nevoie.

Treceți încet-încet de la întrebări concrete la unele mai abstracte, folosind metoda RIR (Raphael și Au, 2005) descrisă la pagina 2.

Mai jos, câteva exemple de întrebări din fiecare categorie. Nu ezitați să puneți și alte întrebări, în funcție de vârsta copiilor.

Chiar acolo

Unde locuia prințesa Suzi?

Gândește și caută

Tu ce ai fi făcut în locul prințesei Suzi dacă ai fi văzut un dragon înspăimântător?

În capul meu

De ce nu voia prințesa Suzi să poarte rochii de dantelă sau să-și facă bucle frumoase?

Doar tu

Ai vrut vreodată să te joci cu camioane/avioane, în loc de păpuși?/

Ai vrut vreodată să te joci cu păpuși în loc de mașini?

Copii, copii, ce vedeți?

Scopul acestei activități este ca elevii să conștientizeze cum o poveste este spusă atât prin cuvinte cât și prin imagini, în mod interdependent.

Copiii:

- îmbogățesc povestea spusă de narator cu propriile observații din ilustrații;
- își dezvoltă spiritul de observație;
- își dezvoltă imaginația.

Citiți-le copiilor din nou textul corespunzător ilustrației duble de la paginile 27-28.

“Făcând năzbâtii, mai dând câte un ghiont

Vreunui prinț nătâng, ori cavaler cam tont.”

Invitați-i apoi să privească cu atenție ilustrațiile și să spună ce observă. La început, îi puteți ajuta pe copii cu întrebări care să-i îndrume în a găsi noi sensuri și care să le modeleze vocabularul.

Ce fac prințesa și cavalerul?

Credeți că prințesa e în pericol?

Cine învinge în lupta cu spadă?

Cum se simte prințesa? Dar cavalerul?

Fiți atenți la fiecare detaliu!

Ce observați? Ce vă mai spun despre poveste detaliile pe care tocmai le-ați observat?

Neînfricată Prințesă și Feroce Dragon pentru o zi!

Scopul acestei activități este ca elevii să conștientizeze că își pot manifesta puterea, indiferent de identitatea lor de gen (fată/băiat).

Copiii:

- se simt privilegiați atât în rolul de Prințesă cât și în cel de Dragon.

Pe parcursul a câteva zile/întregii săptămâni, copiii vor deveni prințese și dragoni.

În prima zi, toți copiii vor primi, la alegerea lor, un model de coroană (ce va reprezenta Prințesa) și unul cu o văpaie de flăcări (ce va reprezenta Dragonul), pe care le vor colora/decora.

În zilele următoare, la începutul fiecărei zile, profesorul încoronează o Prințesă și un Dragon pentru ziua respectivă, prinzându-le coroana/văpaia de flăcări în piept.

Explicați-le copiilor noțiunea de privilegiu și dați-le câteva exemple de privilegii de care se pot bucura în ziua respectivă. (ex. Sunt scutiți să facă ceva sau vor face ceva ce, în general, toți copiii vor să facă etc)

Pentru a se adresa unii altora pe parcursul întregii zile, copiii vor folosi apelativele: Neînfricată Prințesă/ Feroce Dragon + numele copilului, în semn de respect.

Stabiliți un privilegiu pentru Prințesa voastră și Dragonul ei!

În calitate de Prințesă/Dragon alegeți, spuneți lucrurile pe care vreți să le faceți sau nu.

În calitate de supuși, adresați-vă în mod respectuos Prințesei și Dragonului voștri!

A se vedea **Anexa 1.**

Prinți și Prințese moderni

Scopul acestei activități este ca elevii să înceapă să recunoască stereotipuri de gen.

Copiii:

- identifică prin intermediul obiectelor trăsăturile de caracter ale Prințesei;
- reflectă asupra propriei lor persoane.

START: Uitați-vă la anexa cu obiectele care o înconjoară pe Prințesa Suzi.

DESCOPERĂ: Răsfoiți din nou cartea și uitați-vă cu atenție la imaginile cu Prințesa.

EXPLOREAZĂ: Înconjurați lucrurile/accesoriile care credeți că i se potrivesc Prințesei Suzi.

E RÂNDUL TĂU: Înconjurați obiectele care credeți că vi se potrivesc vouă.

A se vedea **Anexa 2.**

Ne dăm mâna sau rupem perechea?

Scopul acestei activități este ca elevii să înceapă să recunoască stereotipuri de gen.

Copiii:

- îi caracterizează pe Prințesă/Prinț/Dragon
- recunosc mesaje false despre gen.

START: Grupați-vă în echipe de doi.

Singurul criteriu de urmat este să purtați culori diferite la haine.

DESCOPERĂ: În echipe de doi, găsiți cel puțin un cuvânt care: o caracterizează pe prințesa Suzi; îl caracterizează pe Prinț; îl caracterizează pe Dragon.

EXPLOREAZĂ: Desenați-o/l pe Printesa/ Prințul care vă reprezintă.

- îmbrăcați-i în pantaloni sau rochii;
- colorați-le hainele;
- desenați-le părul - lung sau scurt, blond sau negru;
- desenați alături cel puțin un obiect care o/il reprezintă.

E RÂNDUL TĂU: Asezați-vă față în față (Prințesele de-o parte și Prinții de cealaltă.)

Dați-vă mâna sau rupeți perechea!

START: Ajutați-i pe copii să se grupeze, respectând criteriul dat.

E RÂNDUL TĂU: Adresați-le următoarele întrebări, alternativ.

Întrebări pentru Prințese:

Unele prințese sunt foarte curajoase.

Unele prințese vor să călătorească prin lumea largă.

Unele prințese nu vor să poarte rochii cu dantelă.

Toate prințesele vor să locuiască într-un castel.

Întrebări pentru Prinți:

Unii prinți plâng când se simt triști.

Unii prinți simt frică când văd un dragon fioros.

Unii prinți nu vor să meargă mereu la luptă.

Toți prinții îi înving pe dragoni în lupte.

Dacă ambele Prințese sau ambii Prinți sunt de acord, își dau mâna.

Dacă nu sunt de acord, Prințesele și Prinții rup perechea.

Școala Prințeselor și a Prinților

Scopul acestei activități este ca elevii să înțeleagă că a trata pe cineva nedrept din cauza diferențelor de gen (fată/băiat) este greșit.

Copiii:

- numesc activități care sunt potrivite atât pentru fete cât și pentru băieți.

JOACĂ-TE

În echipe de 2-4, jucați-vă de-a Școala Prințeselor și Școala Prinților.

Alegeți activitățile care vi se par potrivite pentru Școala Prințeselor și cele pentru Școala Prinților.

GÂNDEȘTE-TE

Crezi că Suzi a fost cea mai rea prințesă?

Ar fi Suzi o Prințesă bună la Școala ta?

Ar fi Prințul din poveste un elev bun la Școala ta?

În cazul în care copiii vor alege numai activități de fete pentru Școala Prințeselor și de băieți pentru Școala Prinților, discutați cu ei despre acest lucru: Credeți ca doar prinții trebuie să ia lecții de karate? De ce? Credeți că doar prințesele trebuie să ia lecții de dans? De ce?

A se vedea **Anexa 3**.

Cea mai rea prințesă
Anexa 1/Neînfricată Prințesă și Feroce Dragon pentru o zi!

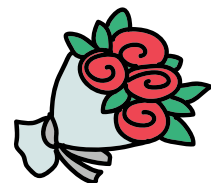
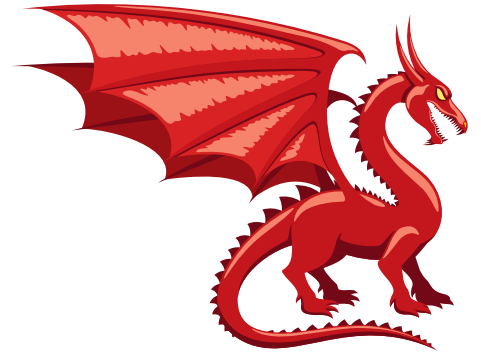
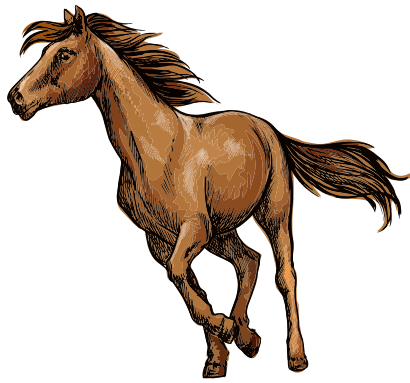
Cea mai rea prințesă
Anexa 2/Prinți și prințese moderni

Cea mai rea prințesă
Anexa 2/Prinți și prințese moderni

Cea mai rea prințesă
Anexa 3/Școala Prințeselor și a Prinților

BIBLIOGRAFIE & SITOGRAFIE

Louise Derman-Sparks, Julie Olsen Edwards, "Anti-bias Education for Young Children and Ourselves", NAEYC 2012
Megan Dowd Lambert, "Reading Picture Books With Children", Charlesbridge 2020
Janis Strasser, Lisa Mufson Bresson, "Big Questions for Young Minds", NAEYC 2017

Learning For Justice: <https://www.learningforjustice.org/>

Teaching For Change: <https://www.teachingforchange.org/>

Institutul Cultural Timișoara: <https://www.intercultural.ro/>

Anti-bias Leaders in Early Childhood Education: <https://www.antibiasleadersece.com/>

www.cualtecevinte.com
FB@cualtecevinte